

نظام اجتماعي

شبکه اجتماعي

سیستم تأمین اجتماعي در اتریش از بخش هاي ذیل تشکیل میشود:

- بیمه اجتماعي که شامل بیمه بيماري، بیمه بازنشستگی و بیمه بیکاري است.
- نظام عمومي که هزینه معیشت کودکان و خانواده ها و هزینه تأمین و پیشگیری بيماری ها را در بر میگیرد.
- خدمات مستمندان: که شامل تأمین حداقل بیمه بازنشستگی و کمک هاي اجتماعي میشود.
- خدمات ویژه بخصوص براي جنگ زدگان
- سازمان هاي تأمین اجتماعي خصوصي و نیمه خصوصي که خدماتي در زمینه بیمه هاي غیر اجباري و مضاعف ارائه میدهند.
- حمایت از کارمندان و حقوق آنان همچون پرداخت حقوق در صورت بروز بيماري

در اتریش نظام تأمین اجتماعي گسترده اي وجود دارد که این شبکه خود داراي دو سطح است:
در درجه اول بیمه هايي وجود دارند که شامل همه کارمندان و کارگران تمام وقت و خانواده هاي آنها در مواقع بيماري، تصادفات، بیکاري، تعطیلات بعد از زایمان و بازنشستگی مي شوند. در درجه دوم کمک هاي اجتماعي که از طرف دولت فدرال یا ایالات و یا حوزه ها به افراد محتاج که نمیتوانند از طریق پول بیمه که امرار معاش بکنند، پرداخت مي شود.

نظام بیمه اتریش از طریق کسورات حقوقی و اجتماعی تأمین شده و مبالغی چون بیمه بازنشستگی، بیمه بیماری و تصادفات، همچنین بیمه بیکاری و کمک به خانواده ها و حمایت از ساخت مسکن توسط کارفرما از حقوق کارمندان و کارگران کسر میشوند. در این میان کارگران به اتاق کارگران و کارفرمایان به اتاق اقتصاد مبلغی جهت بیمه می پردازند. مبالغ مذکور هم از حقوق سالیانه و هم از حقوق ویژه که حقوق ماه 13 و 14 را در برمیگیرد، کسر میشوند.

انواع بیمه های اجتماعی

بیمه بیماری

این بیمه شامل تشخیص به موقع بیماری، کنترل سلامتی کودکان و جوانان، معاینات پزشکی، کمک های پزشکی، درمان و تجویز دارو، بستری شدن در بیمارستان ها، هزینه درمان، هزینه ایام بارداری و زایمان و پرداخت قابله ها و رسیدگی در زایشگاه ها است.

پرداخت هزینه بیماری

حداقل مدت آن 26 روز و حداکثر آن 52 هفته است و شامل افرادی که دارای بیمه تأمین اجتماعی هستند، میگردد.

هزینه بارداری و زایمان

این هزینه به تمامی خانم هایی که دارای بیمه تأمین اجتماعی بوده به مدت 8 هفته قبل از زایمان و روز زایمان و 8 هفته بعد از زایمان پرداخت میشود.

بیمه تصادفات

شامل جلوگیری از تصادفات، معالجه پس از تصادفات، اعضاء مصنوعي، کمک هاي ارتوپدي بدون آسیب دیدگی، حقوق عقب ماندگی و تا حدی مخارج کفن و دفن میباشد.

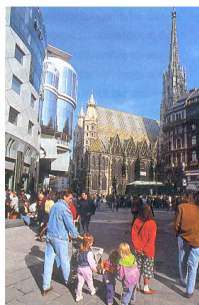
بیمه ناتوانایی و آسیب دیدگی

چنانچه تصادف در حین کار و یا بیماری ناشی از آن گردد و یا موجب عدم و یا کسر درآمد تا بیش از 20% برای مدت بیشتر از 3 ماه شود، هر فرد مشمول حق دریافت غرامت ناتوانایی و آسیب دیدگی میشود. پرداخت این غرامت پس از دریافت «هزینه درمان» آغاز میشود.

بیمه بازنشستگی

تأمین بازنشستگان و سالمندان در اتریش، غالباً از طریق بیمه اجتماعی و یا از سیستم ویژه کارمندان تأمین میشود.

سطح و مقدار پول بازنشستگی وابسته به درآمد سابق، مدت بیمه، سن و زمان آغاز بازنشستگی فرد است. این نظام تأمینی، دیگر هزینه‌ها چون تأمین حداقل درآمد نیازمندان را جبران میسازد. تأمین هزینه زندگی سالمندان، بیمه بازنشستگان برای کارمندان و کارگران در قانون بیمه تأمین اجتماعی کشور (ASVG) از سال 1956 آمده است.

قوانین مشابهی نیز برای کشاورزان و شاغلین آزاد وضع گردیده و تا حدی قوانین با ASVG تطبیق داده شده اند تنها تفاوت فاحش در مورد نوع پرداخت هزینه به شاغلین مستقل و غیرمستقل دیده میشود.

کارمندان شرایط بازنشستگی ویژه ای دارند. نظام بازنشستگی همچنین برای تأمین افراد با نقض عضو، بیوه گان (چه زن و چه مرد) و ایتم مسئول است.

نظام بازنشستگی دولتی حقوق بالایی برای تمامی افرادی که در دوران خدمت حقوق بیمه را کامل پرداخته اند و زیر حداکثر درآمد ناخالص 42600 شیلینگ بوده اند، تدارک دیده است. فقط کمتر از 10% تمام بیمه شدگان بیش

از حداکثر درآمد ناخالص 42600 در دوران
بازنشستگی دریافت میکنند.

افرادی که تعداد سال های بیمه آنها کم و یا از
درآمد پائینی برخوردار بوده اند، از طریق
تأمین حداقل درآمد نیازمندان زندگی را
میگذرانند.

از آنجائیکه «تأمین حداقل درآمد» وابسته به
درآمد خانواده است، درآمد همسر نقش بسیار
مهمی را ایفاء میکند.

نظام هزینه بازنشستگی تقریباً شامل همه
شاغلین میشود. در سال 1996 و از سال
1998 سعی بر این شده است که تمام گروه
های شاغلینی که تحت پوشش نبوده اند، نیز
از این نظام برخوردار شوند.

در سال 1997 قریب 3 میلیون شاغل در
نظام بیمه بازنشستگی عضویت داشتند.

برای شاغلین غیر مستقل نیز نظام ویژه ای
منظور شده است. هر يك چه کارگر و یا چه
کارفرما با پرداخت قسمتی از حقوق خود،
آینده خود را تضمین میکنند. از این پرداخت
برای تأدیه حقوق بازنشستگی سالمندان نیز
استفاده میشود.

در اتریش گرایش به بازنشستگی زودرس
دیده میشود. در صورتیکه از این روند
جلوگیری نشود، در آینده نظام حقوق
بازنشستگی قابل حفظ نخواهد بود چرا که
مخارج اجتماعی از درآمدهای اجتماعی پا
فراتر میگذارند. به همین دلیل در سال 1997
دگرگونی هایی در قوانین وضع گردید.

از سال 2020 در صورتیکه فردی زودتر از موعد بازنشسته شود، فقط پر درآمدترین دوران 18 سال کاری او ارزشیابی خواهند شد. از سال 2020 یک سیستم واحد برای کارمندان و کارگران حکمفرما خواهد بود. سن معین ورود به دوران بازنشستگی برای مردان 65 و برای زنان 60 سال است ولیکن پس از 35 سال اشتغال مردان میتوانند با سن 60 و زنان با سن 55 سالگی بازنشسته شوند. مادران شاغل برای هر فرزند تا چهار سال امکان استفاده از مرخصی را دارند.

مرخصی والدین

این مرخصی که پس از پایان دوره مرخصی بارداری و زایمان است، تا سن دو سالگی کودک شامل تمام شاغلین زن و مرد می شود و در صورتیکه پدر و مادر هر دو از این مرخصی استفاده نمایند تنها یکبار حق تقسیم این دو سال را بین خود دارند. چنانچه تنها مادر از این مرخصی استفاده کند او یکسال و نیم مرخصی میگیرد البته این قانون بسیار مورد انتقاد قرار گرفته چرا که مادرانی که به تنهایی بچه های خود را سرپرستی میکنند، تنها استحقاق یکسال و نیم مرخصی را دارند.

پدر تنها وقتی حق مرخصی دارد که مادر نیز از این حق برخوردار باشد و به دلایلی نتواند و یا نخواهد از این حق استفاده کند. در چنین شرایطی پدر می بایستی در یک خانه با مادر و کودک زندگی نموده و به کودک خود رسیدگی کند.

حقوق مرخصي والدين قريب 5700 شيلينگ است و مكان كار قبلی نیز برای پدر و مادر همچنان باقي میماند.
از سال 2000 والدين میتوانند مرخصي خود را تا هفتمین سال تولد فرزند تقسیم کنند. این مرخصي ها می بایست در دوره های یکماهه و با اجازه کارفرما تدارك دیده شوند.

بیمه بیکاري

بیمه بیکاري شامل هزینه بیکاري، هزینه های اضطراري و یا هزینه اضطراري ویژه و هزینه مرخصي والدين می شود. سرویس بازار کار «AMS» که از ادارات دولتي مجزا است، ضمن پرداخت هزینه بیکاري در سیاست کاري نفوذ بسیاری دارد.

حقوق کاري

در اتریش کارگران در مقایسه با کشورهای دیگر جهان از حقوق بالایی برخوردارند. عضویت در اتاق کارگران که در تمامی مسائل از کارگران حمایت می کند و حق دخالت در قانونگذاری را دارد، اجباریست.

ساعات کار

ساعات کار طبق قانون 8 ساعت در روز و 40 ساعت در هفته است. هر چند که در بسیاری از قراردادهای کار هفتگی تا 38 ساعت نیز آمده است.
از لحاظ قانون کار شبانه برای زنان ممنوع است ولیکن شغل های استثنایی بسیار است.

قرارداد كاري

در اين قراردادها حداقل حقوق قيد ميشود و ميزان افزايش حقوق ساليانه توسط اتحادييه هاي اجتماعي تعيين مي شود.

حداقل مرخصي 5 هفته در سال است كه البته اين ميزان پس از 25 سال كار به 6 هفته افزايش مي يابد.

در صورت بيماري حقوق كارگران تا هفته دهم و حقوق كارمندان تا هفته دوازدهم توسط كارفرما و پس از آن توسط بيمه پرداخت ميشود.

بازخريد خدمت

در صورت اخراج و يا ترك خدمت پس از سه سال كار در يك شركت، هر فرد حق دريافت مبلغی را دارد. مقدار اين مبلغ وابسته به مدت زمان كاري است.

شوراي كاري

هر شركت كه داراي بيش از 5 كارگر و كارمند باشد بايد يك شوراي كاري منتخب را بپذيرد. اين شورا از حقوق كارمندان حمايت كرده و حق دخالت در سازماندهي و يا كسب اطلاعات پيرامون وضع اقتصادي شركت را دارد.

انتگراسيون يا انطباق عقب ماندگان

هدف اين برنامه اين است كه براي عقب ماندگان دستگاه جديدي ساخته نشود بلكه آنان با نظام حاضر آشنا شوند.

طبق قانون «عقب ماندگان» هر شركتي كه بيش از 25 نفر شاغل دارد موظف است يك عقب مانده را استخدام كند. در صورت عدم اقدام، اين شركت

مجبور به پرداخت مبلغی برای رسیدگی به جامعه عقب ماندگان است. همچنین برای چنین افرادی حق استفاده از امکانات اجتماعی همچون کمک‌رسانی و سازمان‌های مشورتی و راهنمایی وجود دارد.

نظام پزشکی و امور سلامتی

در کل اتریش بیمارستان‌ها، کلینیک‌ها، پزشکان و متخصصین بسیاری در امور پزشکی خدمت می‌کنند. بیمه تأمین اجتماعی اجباری برای شاغلین و خانواده آنها موجب می‌شود که تقریباً کل جمعیت این کشور تحت پوشش قرار گیرد.

همچنین بیمه‌های خصوصی موجود، امکانات ویژه‌ای همچون حق انتخاب پزشک و اتاق‌های خصوصی در بیمارستان‌ها را میسر می‌کند.

مخارج پزشکی مستمندان از طرف ملت پرداخت می‌شوند. برای معتادین به مواد مخدر و الکل، عقب‌ماندگان و افرادی که تنها زندگی می‌کنند، سازمان‌های اجتماعی کلیسایی و خصوصی وجود دارد. معاینات پیشگیری برای کودکان و جوانان توسط برنامه‌های متعدد در سطح مدارس تحت پوشش به مرحله اجراء گذاشته می‌شود.

دفترچه «مادر و کودک¹» به اولیاء امکانات لازم را میدهد تا آنها در راه حفظ سلامتی کودکانشان کوشا باشند. در این دفترچه تاریخ واکسن ها و معاینات لازم قید شده اند.

با توجه به وجود احساس مسئولیت پیرامون حفظ سلامتی شخصی روز به روز تعداد بیشتری از اتریشی ها از امکانات پزشکی همچون معاینات لازمه استفاده میکنند. از سال 1997 در نظام مالی ارگان های ضامن حفظ و تأمین سلامتی همچون بیمارستان ها و داروخانه ها و تغییراتی بوجود آمد. هدف این دگرگونی ها مشخص کردن دقیق میزان مخارج و بازده این ارگان ها می باشد. در طی این برنامه با حفظ کیفیت کاری این سازمان ها، سعی بر پس انداز مالی میشود. در سال 1997 قریب 97 میلیارد شیلینگ در بیمارستان ها هزینه شده است. البته نسبت به سال 1996، این میزان 2/8% افزایش یافته است. قابل ذکر است که افزایش این مبالغ در سال های قبل بسیار بیشتر بوده است:

از سال 93 تا 94، 9/1%

از سال 94 تا 95، 5/2%

در راستای کاهش هزینه ها از زمان اقامت در بیمارستان ها کاسته شده است.

حمایت از مصرف کنندگان

اتریش به يك شبکه اطلاعاتی جهانی راه یافته که در صورت ورود تولیدات خطرناك به بازار کشور، مراجع اتریشی سریع در جریان گذاشته می شوند.

وظایف حمایت از مصرف کنندگان شامل کنترل و بررسی اثرات زیان بخش مواد

مصرفي، رسيدگي به بخش صنعت توليد خوراك، آذوقه حيوانات، مصرف آنتي بيوتيك ها در خوراك حيوانات، دامداري، حفظ استاندارد ها، رقابت در فن آوري هاي علمي و حمايت از حقوق مصرف كنندگان است.

براي بهبود حقوق مصرف كنندگان، سعي بر گسترش اطلاعات و ارائه توضيحات بيشتري در بين مردم ميشود. از زمان ورود اتريش به اتحاديه اروپا، اين كشور سعي بر برقراري روز افزون قوانين اين جامعه را داشته است.

قانون «اطمينان توليدات» بيشتري شامل آسيب هاي وارد شده به اجناس مي باشد.

حفظ اطلاعات

اواسط سال 1999 قانون «حفظ اطلاعات» تصويب شد. طبق اين قانون نه تنها تمامي اطلاعات و جزئيات ورودي به سيستم هاي اتوماتيك چون رايانه بايستي محرمانه بماند بلكه تمامي مشخصات و اطلاعات موجود در ليست ها و پوشه ها نيز حالت محرمانه دارد. بطور كل بكار بردن هر گونه اطلاعات حساس ممنوع بوده مگر اينكه خلافش در قانون آورده شده باشد. اين قانون به موقعيت ثانوي فرد نيز استحكام مي بخشد. در حاليكه در قديم كميسيون حفاظت و اطلاعات تنها حق بررسي و استفاده از اطلاعات در مراجع عمومي را داشت ولي امروزه اين كميسيون حق بررسي هر گونه استفاده از اطلاعات را دارد.

موقعیت زنان

قریب 4/1 میلیون زن اتریشی در مجموع 51/5% کل جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند. با وجود اینکه از لحاظ قانونی زنان و مردان با یکدیگر برابرند ولیکن زنان همچنان در برخی مسائل مورد تبعیض قرار می‌گیرند.

بطور متوسط زنان با کیفیت یکسان کار با مردان، یک سوم کمتر از آنان حقوق می‌گیرند. در سال 1996 درآمد ماهیانه ناخالص زنان 19/700 شیلینگ بود که در مقابل مردان 25/800 شیلینگ درآمد کسب کرده اند. در عادی ترین شرایط درآمد مردان با تحصیلات عالی حتی قریب 44% بیشتر از زنان است. آمارهای موجود می‌گوید 64/1% زنان اتریشی شاغل می‌باشند در حالیکه مردان 81/8 درصد بکار مشغولند. از تعداد قید شده، 52/6% زنان و 77/3% مردان تمام وقت کار می‌کنند.

تعداد زنان با کار نیمه وقت 28/8% و درحالیکه تعداد مردان 4/2% میباشد. با تغییرات و اقدامات انجام یافته هم اینک زنان و مردان در دوره های تحصیلی از یک سطح برابر برخوردارند. در سال 1997 درصد زنانی که برای اولین بار در مدارس عالی ثبت نام کرده اند قریب 55% و میزان دانشجویان زن 46/7% بوده است، در حالیکه در همان سال تنها از 21/7% استادیار 3/9% استاد زن وجود داشته است. جامعه «حمایت از زنان» سیاست خود را بیشتر متمرکز بر نفي تبعیض ها در رابطه با حقوق زنان در جامعه کار و دیگر شرایط زندگی میکند.

از وقتیکه «قانون برخورد یکسان»² تصویب شده، زنان حق شکایت از تبعیض و یا آزار جنسی را در برابر کمیسیون «برخورد یکسان» دارند.

در صورتیکه شغلی با وجود داشتن شرایط لازم به زنی داده نشود، قانونا کارفرما موظف به پرداخت مبلغی بعنوان غرامت خواهد بود. در ضمن کانون وکلا نیز از حقوق زنان حمایت می کند. برنامه بازار کار ویژه زنان سعی بر گسترش بهره وری از مهدکودک ها دارد. موقعیت کار برای زنان از ایالت به ایالت نیز بسیار متفاوت است ولیکن بطور کلی تعداد زنان در سطح مدیریت متوسط جامعه بسیار اندک است.

البته بخش خدمات بازارکار «AMS» در برنامه های خود توجهی قابل ملاحظه پیرامون امور زنان بوجود آورده است.

در طی برنامه های کمکی و تشویق کننده AMS میزان بیکاری زنان با 50/4 % در سال 1998 بالاتر از میزان کل (45/6 %) موارد تحت حمایت گرفته توسط این سازمان بوده است. در سال 1998 قریب 12% از مردان بیکار در دوره ها و کلاس ها شرکت نموده در صورتیکه این میزان برای زنان قریب 15/6 % بوده است.

همچنین برنامه ای از طرف AMS تحت عنوان «توجه به جامعه دختران» تدارک دیده شده که از زنانی که سعی بر اشتغال مجدد دارند، حمایت میکند.

وزارت دارایی با تأسیس پروژه های گوناگون در کنار وزارت تأمین اجتماعی و نسل ها امور زنان رسیدگی میکند. شرکت های خصوصی و جوامع زنان که از تبعیض در امکان کار جلوگیری میکنند، نیز از لحاظ مالی حامی بسیاری از زنان هستند.

«حق حفظ نام» به زنان این امکان را میدهد که پس از ازدواج اسامی خود را حفظ کنند.

از سال 1993 مدت زمان تعلیم و سرپرستی کودکان جزو بازنشستگی مادران حساب میشود. در حال حاضر پیرامون بیمه شخصی برای مادران و همسران بیکار تمهیداتی مورد توجه است. از ماه مه 1997 قوانین جدیدی برای حفاظت خانواده در برابر آزار وضع گردیده که طبق این قانون میتوان آزاردهنده را از منزل مشترک بیرون نمود و یا ورود مجدد را بر او ممنوع کرد. برای این امر کافی است که پلیس و یا ژاندارمری دریابد که احتمال حمله خطرناک وجود دارد. این ممنوعیت ورود به منزل برای ده روز اعتبار داشته و در 48 ساعت نخست این امر توسط پلیس بررسی و کنترل میشود. در صورتیکه فرد مورد ضرب و شتم قرارگیرد از دادگاه درخواست می نماید که این ممنوعیت به مدت 20 روز اعتبار مجدد یابد. این مدت همچنان قابل تمدید است در صورتیکه زوج در سه ماه بعد از یکدیگر طلاق بگیرند. در ضمن در اتریش «خانه زنان» و یا امکانات تلفنی برای حمایت از زنان وجود دارد.

دو قانون جدید که بدون در نظر گرفتن جنس وضع شده اند بیشتر از جامعه زنان حمایت مینمایند:

- بیمه اجباری برای افراد شاغل که با ساعات کم مشغول فعالیت هستند.
 - گسترش و توسعه کودکانستان ها
- در حقوق طلاق چنین آمده که در صورتیکه یک زن از لحاظ مالی محتاج بوده و از طرفی نیز بدهکار قانونی می باشد، میتواند از حقوق مستمری برخوردار گردد.

کتابخانه ها

کتابخانه های علمی و تخصصی اتریش در سال 1980 در حدود 136721000 شلینگ برای خرید کتاب هزینه نموده اند. چهار کتابخانه بزرگ اتریش یعنی کتابخانه ملی، کتابخانه های دانشگاه های وین، گراتس و اینسبروک سالانه در حدود 1251000 مراجعه کننده دارد.

در سال 1980 اتحادیه کتابخانه داران مردمی اتریشی تعداد 722 سازمان کتابخانه دار با 2047 شعبه آنان را ثبت نمود. این تعداد در سال 1974 در حدود 426 سازمان کتابخانه دار با 2314 شعبه بود.

در استان های مختلف اتریش کتابخانه های بزرگی وجود دارد که بزرگترین و مهمترین آنها کتابخانه ملی وین و کتابخانه دانشگاه وین می باشد:

کتابخانه ملی اتریش

کتابخانه ملی اتریش سابقه چند صد ساله دارد این کتابخانه در سال 1591 نه هزار جلد کتاب داشته و به مرور تکمیل شده است. سالن کتاب های قدیمی آن یکی از زیبا ترین سالن های کتابخانه های دنیا است. این کتابخانه در حال حاضر 2400000 جلد کتاب به زبان های مختلف دارد. از جمله کتاب های موجود این کتابخانه کتب فارسی، اشعار شعرای ایرانی و عربی است. ورود باین کتابخانه برای عموم مردم آزاد می باشد.

کتابخانه دانشگاه وین

این کتابخانه همزمان با تأسیس دانشگاه وین بوجود آمده و در سال 1884 به محل فعلی آن در ساختمان دانشگاه منتقل گردیده است. این کتابخانه در آن موقع سیصد هزار جلد کتاب داشته و در سال 1965 تعداد کتاب های آن به 1552000 افزایش یافته است و این تعداد کتاب اکنون به 1958600 جلد رسیده است در سالن مطالعه 16000 جلد کتاب موجود می باشد که بیشتر شامل کتاب های است که دانشجویان رشته های مختلف هنگام مطالعه به آنها احتیاج پیدا می کنند بقیه کتاب ها در مخزن مخصوص نگهداری می شود که در صورت لزوم باید آنها را برای مطالعه در داخل کتابخانه سفارش داد.

برای عاریه گرفتن کتاب و استفاده از آن در خارج از محیط کتابخانه داشتن کارت مخصوص لازم می باشد. هر کسی میتواند دارای این کارت

باشد براي صدور آن فقط يك شناسنامه عكس دار
و آدرس منزل ضروری است.
استفاده از اين کارت براي عموم مردم آزاد است.
اين كتابخانه جز يك ماه در تابستان و تعطيلات
رسمي بقيه اوقات سال باز ميباشد.
بودجه اين كتابخانه بغير از حقوق كارمندان كه
تعداد آنها 136 نفر است سالانه 8 ميليون شيلينگ
ميباشد كه صرف خريد كتاب هاي جديد و تعمير
ساير كتاب ها ميشود
علاوه بر اين، كتابخانه هاي ديگري نيز در وين
از قبيل كتابخانه هاي شهر وين، كتابخانه شيمي و
فني با 470000 جلد كتاب، كتابخانه فيزيك با
327000 جلد كتاب و كتابخانه دانشگاه حقوق با
1947000 جلد كتاب وجود دارد.

¹ Mutter-Kind-Paß

² طی این قانون در جوامع کاری بایستی با زنان و مردان به يك صورت برخورد
شود.